

◆ P o e z i y a

Zeki Bayram YURDÇU

SƏNİ NECƏ AĞLAYIM...

Şahidlərimizin ruhuna

Gecələr gec yatsam da, oyanıram obaşdan,
Səngərdaşın olmadım bu müqəddəs savaşda;
Səni necə vəsf edim bu görkəmdə, bu yaşda? –
Səni necə oxşayım?.. Səni necə ağlayım?..

Baxıram, gözlərində həyat eşqi qaynayır...
Qardaş, bacı don qalıb, qız-gəlinlər göynəyir.
Anan tabut önündə havalanıb oynayır;
Bir az içdən hönkürüm, bir az incə ağlayım.

Yurd uğrunda öləni, çox da ölməz bilirəm;
Bu ağırılı sevdanı hər kəs bilməz, bilirəm.
Gündüz görən olmasın, durub gecə ağlayım?..

Şimşək çaxan gözündən gülümsəyir zəfərim,
Qanından rəng alıbdır nur şəfəqli səhərim.
Şəkilinlə bəzənib hər kəndim, hər şəhərim, –
Yüz kənd-şəhər dolaşım, küçə-küçə ağlayım.

Kəsən əllər kəsilsin belə fidan budağı,
 Neçə təzə dağ olsa, unutmırıq bu dağı.
 Gül canına yaraşmaz hər bayatı, hər ağı, –
 Bayatını, ağını seçə-seçə ağlayım.

Çox doğrular yalanmış, çox yalanlar doğrulur,
 Torpaq vətən olunca halal qanla yoğrulur.
 Bu döyüşdən, bu qandan yeni Millət doğulur,
 Səni necə daşayım, səni necə ağlayım?..

Qan içündə gülümsər üz-gözündən öpürəm,
 Son döyüşdə bitməyən son sözündən öpürəm,
 Büküldüyün bayrağın ulduzundan öpürəm...
 Səni necə yaşayım... Səni necə ağlayım?!

MEHMETCİK GƏLİR

Bu şanlı günlərdə, Zəfər ilində,
 Yarpaqlar solmasın şimal yelində.
 Lalələr açacaq Gəncə çölündə, –
 Şükürlər bu günə, mehmetcik gəlir.

Ayağı altında halalca torpaq,
 Başının üstündə hilallı bayraq,
 Bir dəfə gəlmişdi düz yüz il qabaq,
 Yüz il sonra yenə mehmetcik gəlir.

Diləklər dil açır, çönür xəyallar,
 Kinli ürəklərdə sönür xəyallar.
 Dönür həqiqətə, dönür xəyallar;
 Ruh kimi bədənə mehmetcik gəlir.

Axşamüstü Xanın zil səsi gəldi,
 Könlümə yaşamaq həvəsi gəldi.
 Şuşadan qələbə müjdəsi gəldi, –
 Bu səsə, bu ünə mehmetcik gəlir.

Dikəldir belini qoca qarılar,
 Qorxudan yağının bağı yarılar,

Namərdə, nakəsə dünya dar olar;
Bürünüb kəfənə mehmetcik gəlir.

Son verək ağrıya, son verək aha,
Ümidlə, inamla baxaq sabaha.
Nöqtələr, nidalar yığışsın daha,
Son söz olsun sənə; mehmetcik gəlir.

Getdiyi ölkəni yerdən götürər,
Yetdiyi bölgəyə müjdə yetirər.
Özüylə ədalət, zəfər gətirər,
İmana gələnə mehmetcik gəlir.

Ağrıdağ, Murovdağ, dönüm başına,
Qanımız qarışmış hər qarışına.
Yallını qatarıq Mehtər marşına,
Bu toya, düyünə mehmetcik gəlir.

Yazılsın ömrümə bu bircə anım,
Sinəmə sığmayan hiss-həyəcanım.
Gözün aydın olsun, Azərbaycanım,
Vətəndən vətənə mehmetcik gəlir.

ELƏ KİMSƏSİZƏM...

Elə kimsəsizəm...

Elə soyuqdur...

Nəfəsim sinəmə sancılan oxdur.
Ah!.. Ürək açmağa bir kimsə yoxdur;
Ürəkdən çəkdiyim bu ah üşüyür.

Elə kimsəsizəm...

Elə dalğınam...

Görsə tanımazdı doğmaca anam.
Min kərə etdiyim savabdan yana,
Bir yol etmədiyim günah üşüyür.

Elə kimsəsizəm...

Elə qərib, tək...

Çırpınıb göynəyir sinəmdə ürək.

Görən başımıza nə gəlir, görək;
Axşam sızıldayır, sabah üşüyür.

Elə kimsəsizəm...

Elə sənsizəm...

Elə yöndəmsizəm... Elə yönsüzəm...

Elə tanrısızam, elə dinsizəm;

Göydə mənə baxıb Allah üşüyür...

YENƏ BU ŞƏHƏRDƏ...

“Yenə bu şəhərdə üz-üzə gəldik”,
Məni bu şəhərə aşiq edən qız.
Sevib, sevdiyini keçmişdə qoyub,
Məchul gələcəyə çıxıb gedən qız.

Sənə demədiyim bir sözə görə
Özünü od-alov içinə atdın.
Bir anda hər şeyi alt-üst eləyib,
Göyəmi çəkildin, yerəmi batdın?..

Budur, dayanmışıq yenə göz-gözə,
Arada bir küçə...

bir də otuz il.

Bir küçə adlamaq o otuz ili

Geri qayıtmaqdır birdən elə bil.

Günaydın, bu mənəm, – ağ saçlı qoca,
Nəvə yerişinə sevinən nənə.
Qoyduğun keçmişdən çıxıb gəlirəm;
Dalaşaq, küsüşək, barışaq yenə.

...Hanı o gur saçlar, ürkək baxışlar?
Ruhuma can verən o şəhla gözlər?..
Xəfif bir təbəssüm gördüm üzündə,
Altında nə böyük dərd, kədər gizlər.

Dost-tanış içində gündüzlər gülüb,
Gecələr ağlayıb dərd çəkən qadın.

Bircə mənə görə bütün keçmişin
Üstündən qara bir xətt çəkən qadın.

Yenə bu şəhərdə... bu ayda bizi
Baharın çiskini, yağışı tutdu...
Xəyanət etmişdik biz o sevgiyə,
Bizi o sevginin qarğıışı tutdu.

İki xəyanətkar – iki günahkar;
Belə yazılıbmış bizim üçün də...
Hər gün yalan dedik, günah işlədik,
Yaşadıq bir ömrü günah içində.

...O vaxt demədiyim o bircə sözü
İndi min yol desəm, qəlbinə yatmaz.
Boğub öldürdüyün keçmişimizi
Bu gündən atılan top da oyatmaz.

Mən daha keçmişdə qala bilmərəm,
Sən də gələcəkdən çıxıb gəlirsən.
İndi biz hamını başa düşərik,
Bizi başa düşməz heç kəs, bilirsən.

İndi gec olsa da, bilməliyik ki,
İnsan taleyilə oynamaq – günah.
Dünənki səhvlərin öz cəzasını
Bu gün də olmasa, verəcək sabah.

İndi gec olsa da, bilməliyik ki,
Bir yanlış addımdan iki can yanar.
Sevən sevdiyinin yanında ancaq
Düzgün qiymət alar, dəyər qazanar...

...Sevgini əfsanə, nağıl bilən qız,
Leyli də, Məcnun da olub həmişə.
Ay məni keçmişdə qoyub gələn qız,
Gəl yapış qolumdan, gedək keçmişə.

* * *

Varmış taleyimdə ana itkisi,
Ana ölümünü gözüylə görmək.
Məni bu dünyaya gətirən kəsi
Aparıb əlimlə torpağa vermək...

Qardaşlar fikirli, bacılar ağlar,
Daraldı gözümdə kənd birdən-birə.
Məni bu yerlərə bağlayan bağlar
Bir anda qırılıb töküldü yerə.

...Sənə sağlığında neylədim ki, mən
Üstünə qiymətli bir daş gəzirəm.
Adını tarixə yazdırmalıykən,
Cansız başdaşına şeir yazıram.

Yanıb-yaxılıram bəlkə nahaqdan,
Anam günəş kimi doğar hər səhər.
Analar gömülən qara torpaqdan
Məhəbbət göyərər, şəfqət göyərər.

* * *

İlahi, üz tutub gedim haraya? –
Çağurdım, gəlmədi atam haraya.
O axşam ömrümü böldü yarıya,
Axşam görməmişdim o axşam kimi.

Məsum bir təbəssüm sardı üzünü,
Özüylə apardı neçə sözünü.
Bircə yol “uf” deyib yumdu gözünü,
Anam gözgörəti söndü şam kimi.

Əsdi xəzan yeli dərəyə, dağa,
Qəriblik çöhnədi bağçaya, bağa.
Anamı tapşırdıq ana torpağa,
Atamın ruhuna ehtiram kimi.

YAŞAMAQ OLMUR

Yenə varlığında tufan, qalmaqal,
Nə qədər cavablı-cavabsız sual.
Yarışıb yaxamdan yüz fikir, xəyal
Ora-bura dartır... yaşamaq olmur.

Ha çırpın, çabala öz qəfəsində;
Ürəklə ağılın məngənəsində.
İçimdə hayqıran vicdan səsindən
Qulaqlarım batır... yaşamaq olmur.

Fikirlər içində hər gün, hər ayın...
Yağı yağmasında büllur sarayın.
Bu daş ürəklərə çatmaz harayın
Fələklərə çatır... yaşamaq olmur.

Qarışır gözümdə ağlar, qaralar,
Yarımçıq bütövlər, bütöv paralar.
Hər gün açıldıqca köhnə yaralar,
İçim qana batır... yaşamaq olmur.

Bu kimdir, – seçilmir başdan ayağı?
Yağıya şam olur gözünün yağı.
Adını şir qoyub... pişiksayığı
Hər tumara yatır... yaşamaq olmur.

Yüz bayquş ulayır bir haqq söz desən,
Dağa zirvə desən, düzə düz desən.
Dünyanın ən ləziz təamın yesən,
Ağzın zəhər dadır... yaşamaq olmur.

Kimə çatasıdır şeirin, sözün?
İçini yandırar alovun, közün.
Yaşamaq xətrinə arabir özün
Özünü aldadır... yaşamaq olmur.

